

Benim Küçük Bahçem: Bir Çiçekçinin Tutkulu Hikayesi

My Little Garden: A Florist's Passionate Story

Zeinab POUYA^{1*}

^{1*}Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bahçe Bitkileri Bölümü, Ankara, Türkiye.
E-posta: zeynabpouya@gmail.com ORCID: 0009-0000-7465-5665

ZEİNAB POUYA, 1990 yılında İran'ın Tebriz kentinde doğmuştur. Tebriz Üniversitesi Bahçe Bitkileri Bölümü'nde lisans eğitimini (2008–2012) ve süs bitkileri alanında yüksek lisans eğitimini (2013–2015) tamamlamıştır. Kariyeri boyunca; 2014–2017 yılları arasında kaktüs ve sukulent seralarında ziraat mühendisi olarak, İran Hamon Süs Bitkileri Üretim Serası'nda ziraat uzmanı olarak çalışmış ve çeşitli çiçek ve bitki yetiştirme kurumlarında görev yaparak farklı mesleki deneyimler edinmiştir. 2017–2024 yılları arasında İran'ın Kerej kentinde kendi iş yerini kurarak özel bir çiçek üretim ve satış yerinde çalışmıştır. Edindiği iş tecrübeleri sayesinde bitki yetiştirme, bitki hastalıkları, gübre üretimi ile çiçek işletmeciliği ve pazarlama konularında geniş bir bilgi birikimine sahiptir. 2025 yılında Ankara Üniversitesi Bahçe Bitkileri Bölümü'nde doktora eğitimine başlamış ve halen devam etmektedir. Anadili Farsça ve Azericedir, Türkçe ve İngilizce bilmektedir.

Giriş

Ben bir çiçekçiydim; şehrin kalabalık bir mahallesindeki küçük dükkânımın sahibi. Her gün, şehrin karmaşası başlamadan çok önce, kendimi o yeşil sığınağa atardım. Bu şirin köşede, göz alıcı ev bitkileri, dayanıklı kaktüsler, etli yapraklı sukulentler, rengârenk seramik saksılar ve bitki bakımı için gereken tüm aksesuarlar bir aradaydı. Sabahları dükkânım güneş alırdı ve güneş gitmeden önce dükkânımın kapısını açardım; böylece camın arkasına dizdiğim kaktüsler yeterli ışığı alırdı. Caddeye bakan vitrinin arkasında, düzenli ahşaptan raflar kurmuştum. Bu raflar, minyatür kaktüslerden büyük örnekler kadar büyüleyici bir koleksiyonu sergiliyordu. Dükkâna girer girmez, işe her zaman temizlikle başladım. Dükkânın zemini sürekli olarak toprak ve suyun savaşına sahneydi. Saksıların altındaki deliklerden dökülen toprak, aynı gün yapılan sulamayla birleşince çamur oluşuyor ve dağınıklığı kat kat artırıyordu.

Şekil 1. Dükkânın Görünümü (2021)

Yeşilin İçinde Bir Dünya

Dükkânın duvarları boyunca, beyaz, merdiven şeklindeki raflar yerleştirmiştim. Bitkiler, özenle yerleştirilmiş saksı altlıklarıyla birlikte bu raflarda duruyordu. Ancak, yeşilliklerin yoğunluğu ve yer sıkıntısı nedeniyle, bazı daha küçük bitkiler maalesef yerde yaşamaya mahkûmdu. Onların saksı altlığı olmaması, yerdeki çamurun ana kaynağıydı.

Şekil 2. Mağazanın içinden raflar ve çiçeklere ait görüntüler

Her gün, uzun sulama hortumuyla dükkânın zeminini yıkardım. Bu yıkamadan ortaya çıkan hafif buhar, bitkiler için, özellikle havadaki nemi seven yapraklı bitkiler için çok değerli bir hediye idi. Yazın en sıcak günlerinde, büyük bir spray ile yapraklara su püskürtürdüm. Nem ve hayat veren yeşilin birleşimi, hem bende hem de müşterilerimde derin bir huzur, tazelik ve yenilenme hissi yarattı. Dükkânın çeşitli köşelerinden, sarkık bitkileri (salon sarmaşığı, Telgraf ve kurdele çiçeği gibi) asardım, bu da ortama şelale gibi bir güzellik kattı.

Hayatın Fısıltısı

Bazen dükkânın içinde müzik açıp ve bitkilere dinletirdim. Bilimsel araştırmaların bunun bitki büyümesi üzerindeki olumlu etkilerini kanıtladığını biliyordum. Müziğin yatıştırıcı sesiyle dükkân, adeta bir meditasyon tapınağına dönüşürdü. Bazen bitkilerle konuşur, onlara dokunur ve okşardım. Bazıları, begonya ve fitonya gibi narın ve hassasken, yuka veya salon çamı gibi diğerlerinin kalın ve vakur yaprakları vardı. Ama benim gözümde hepsinin hatta dışarıdan sert görünen dikenli kaktüsleri bile yaşamdan ve huzurdan beslenen bir ruhları vardı. İnsanın ve bulunduğu ortamın enerjisini hissederdiler.

Mesela müşterilerimden birinin hüznü anlattığı gibi evlerindeki bitkilerin her zaman canlı ve sağlıklıydı ancak ev sahibinin vefatından sonra, tüm bakım eksiksiz yapılmasına rağmen bütün bitkilerin solduğunu anlatıyordu.

Evet, bitkiler hissediyor...

Benim bitkilerle olan derin bağım çocukluk yıllarımda şekillendi. Babamla birlikte bahçede çalıştığım, ona yardım ettiğim zamanlarda başladı. O yıllardan itibaren bitkilerle güçlü bir ilişki kurdum ve bu bağ, zamanla bir sevgiye dönüştü. Daha sonra bu sevgiyi tarım alanında eğitim olarak sürdürdüm.

Şekil 3. Çalışma sırasında çekilen görüntüler

Teraryumlarda Hayat

İşimin en keyifli ve sanatsal kısımlarından biri teraryum yapmaktır. Teraryum içinde kaktüsler ve sukulentler gibi küçük ve yavaş büyüyen bitkileri kullanırdım. Onların minik ahşap kulübeler, renkli çakıl taşları, süs mantarları ve fantezi aksesuarlarla sanatsal birleşimi, müşterilerin büyük beğenisini toplayan gerçekten göz kamaştırıcı eserler yaratıyordu. Teraryum yaparken, müziğin eşliğinde, kendimi o kadar işime kaptırırdım ki zamanın nasıl geçtiğini unutturdum. Dükkânımın dijital dünyada da aktif bir varlığı vardı. Her teraryumu bitirdikten sonra fotoğrafını çeker ve sosyal medyada sergilerdim. Bazen bitkilerin sade siyah saksılarını ya da küçük saksılarda yetişen bitkilerin saksılarını çıkarır, onların yerine rengârenk, fantezi seramik saksılara dikerdim. Bu değişiklik, hem dükkânın görsel çekiciliğine katkıda bulunuyor hem de satışları önemli ölçüde artırıyordu.

Şekil 4. Teraryum örnekleri

Toprağa Karışan Emek

Çiçek siparişleri için, haftanın belirli günlerinde sabahın erken saatlerinde yola çıkardım. Saat yedi ile on arasında kent çevresindeki seraları dolaşır, henüz gün kalabalığı başlamadan bitkilerin en taze hâllerini görmeye çalışırdım. Seraların içinde yürürken, farklı türler ve çeşitler arasında dikkatle seçim yapardım. Renklerin canlılığına, yaprakların diriliğine, bitkinin genel sağlığına özellikle önem verirdim. Sağlıklı ve hastalıklardan arınmış, güçlü ve diri bitkiler seçmek benim için bir alışkanlıktan öte, mesleki bir sorumluluktur.

Seralarda çalışanlar, seçtiğim çiçekleri benim için özenle gazeteye sarar, ardından kamyonet ya da yük taşıma araçlarıyla dükkânıma gönderirlerdi.

Şekil 5. Serada çiçek seçimi sırasında

Mağazamın en çok satan ürünlerinden biri ise bitkilere özel hazırladığım toprak karışımlarıydı. İşe ilk başladığım yıllarda bu karışımları kendi adım ve markamla paketlerdim. Farklı bileşenleri (Kokopit, Perlir, kum vs.) belirli oranlarda harmanlar; yapraklı ve ev bitkileri için ayrı, kaktüs ve sukulentler için ayrı toprak karışımlar hazırlardım. Her biri, yetiştirileceği bitkinin ihtiyacına göre düşünülmüş, özenle hazırlanmış topraklardı.

Zamanla mağazada oluşan yoğun kirlilik ve işin bedensel ağırlığı nedeniyle bu işi bırakmaya karar verdim. Bunun yerine, toprakları hazır hâlde seralardan sipariş etmeye başladım. Nakliye firması, beş ve on kilogramlık paketler hâlindeki toprakları mağazanın önüne bırakırdı. Ben de bu ağır paketleri ikişer üçer alarak içeri taşımak zorunda kalırdım. Dışarıdan bakıldığında basit görünen bu iş, günün sonunda, insanın bedeninde sessiz ama kalıcı bir yorgunluk bırakırdı.

Şekil 6. Kendi soyadımı taşıyan, emek ve deneyimle oluşturulmuş toprak paketleri.

Müşterilerim, bitkiler konusunda eğitilmiş olduğumu ve süs bitkileri ile tarım alanında bilgi sahibi olduğumu bildikleri için, hasta olan bitkilerinin tedavisi konusunda bana güvenerek danışılırdı. Müşterilerim genellikle narın ruhlu ve doğaya karşı derin bir sevgiyle dolu insanlardı. Onlarla bitkilerinin sorunları hakkında konuşmaktan ve çözüm önermekten keyif alırdım. Bazıları tedavi ve şifa için hasta çiçek saksılarını getirirdi ve ben de ilaçlar ve takviye gübrelerle onları hayata döndürmeye çalışırdım; bu çaba bazen başarıyla sonuçlanır, bazen de bitkiyi kurtarmak başarısız sonuçlanırdı.

Ancak İran'daki piyasalarında bitkiler için özel hazırlanmış ilaçlar ya çok büyük ambalajlarda bulunur ya da oldukça pahalı olurdu. Bu nedenle ben de hem müşterilerime daha ekonomik çözümler sunmak hem de bu yoldan bir gelir elde edebilmek amacıyla, bu ürünleri büyük ambalajlar hâlinde satın alırdım. Daha sonra çarşıdan temin ettiğim küçük, kahverengi ambalajlara bölerek paketlerdim. Her bir paketin üzerine kendi hazırladığım etiketleri yapıştırır; kullanım talimatlarını ve güvenlik uyarılarını açık ve anlaşılır bir dilde yazardım.

Şekil 7. Kendi hazırladığım küçük boy bitki ilaçları ve gübreler

Bunun yanı sıra, sera ve farklı firmalarda çalıştığım dönemlerde edindiğim tecrübeler sayesinde, bitkilerin gelişimini ciddi biçimde destekleyen özel bir besin karışımı hazırlamayı da öğrenmiştim. Birkaç farklı maddeden oluşan bu karışımı kendi adım ve markamla özel ambalajlara doldurur, müşterilerime güvenle sunardım.

Çiçeklerle Yaşanan Özel Günler

Özel günlerde veya farklı etkinlikler yapılacak olan günlerde mağazadaki siparişler çoğalırdı. Örneğin yeni doğumlar gibi sevinçli anlar için hazırlanan çiçek aranjmanları bunlardan biriydi. Bebek kız olduğunda pembe ton çiçekler, balonlar ve küçük oyuncak ayılar tercih edilir; erkek bebekler içinse mavi ton renkler öne çıkardı. Bu aranjmanlar, yeni bir hayatın başlangıcını simgeleyen anlamlı hediyelerdi ve her zaman büyük ilgi görürdü.

Bazı müşterilerim, sevdiklerine verecekleri hediyeleri dükkânıma getirirdi; bu hediyeleri çiçeklerle birlikte zarifçe süslememi isterlerdi. Güzel kutuların içine yerleştirir; çiçeklerle, renklerle ve ince detaylarla hediyelere ruh katardım. Benim için bu, yalnızca bir süsleme işi değil, bir duyguyu anlatma biçimiydi aslında.

Şekil 8. Müşteri siparişlerinin süslenmesi

Sevgililer günleri ise dükkânımın en yoğun ve en özel günlerinden biriydi. Bu günlerde çiçekleri renkli çikolatalar, kırmızı peluş ayıcıklar ve romantik dokunuşlarla birleştirirdim. Her aranjman birinin sevgisini anlatır, her buket bir kalbin mesajını taşırdı. Ben sadece çiçek satmıyordum; sevgiye, mutluluğa ve anılara şekil veriyordum.

Şekil 9. Sevgililer Günü'ne özel hediye paketleri

Bunun yanı sıra, İran'da “Şeb-i Yelda” adı verilen, yılın en uzun gecesi olarak bilinen çok özel bir gün vardır. Bu gece, İranlılar için derin anlamlar taşır. İnsanlar birbirlerinin evlerine gider; aile üyeleri, akrabalar, dostlar, büyükanneler ve büyükbabalar bir araya gelir, sıcak ve samimi bir buluşma yaşanır. Şeb-i Yelda'nın en önemli sembolleri karpuz ve nar meyveleridir. Bu gece için hazırlanan sofralarda bu iki meyve mutlaka yerini alır. Müşterilerimin bir kısmı da “Yelda Gecesi” için meyve süsleme siparişleri verirdi; özellikle gelinler için hazırlanan bu süslemeleri büyük özenle hazırlardım. Çiçekçilik işimin yanında, meyve süsleme çalışmaları da benim için ek bir gelir kaynağıydı. Zamanla bu alanda da kendimi geliştirdim ve çiçekçilikle birlikte bu işte de deneyim kazandım.

Şekil 10. Yelda Gecesi için hazırlanan süslemeler

Yelda Gecesi dışında, İran'daki bir diğer önemli gelenek ise **Nevruz Bayramı**dır. Nevruz döneminde dükkânımdaki yoğunluk belirgin şekilde artardı. Özellikle yılın son günlerinde insanlar, vefat eden yakınlarını anmak için mezarlığa gitmeden önce çiçek alırlardı. Bu nedenle sinerya gibi mezarlık ziyaretlerine uygun çiçekleri özellikle temin ederdim.

Nevruz'da **Yedi Sin Sofrası** kurulur. Sabze, sikke, sarımsak, sumak, semeni, iğde ve sirke bu sofranın vazgeçilmez sembolleridir. Eskiden büyük ve gösterişli sofralar kurulurken, son yıllarda Yedi Sin sofraları daha küçük, daha sade ve sembolik bir hâl almıştır. Genellikle evin bir köşesinde ya da küçük bir masa üzerinde yerini bulur. Ben de bu değişime uyum sağlayarak, gerekli malzemeleri ham hâlde temin eder; Yedi Sin sofralarını kendi el emeğimle hazırlar ve satışa sunardım.

Şekil 13. Terapötik Hortikültür: Bitkilerle İyileşme Yolculuğu

Şekil 14. İşyerinden bazı kareler

Tutkulu Bir İşin Zorlukları

Çiçekçilik işi, sakın görünümünün ardında büyük zorluklar barındırıyordu. Büyük ve ağır saksıları değiştirmek günlük bir çileydi. Ancak en yorucusu, her sabah müşterilerin dikkatini çekmek ve doğal güneşten faydalanmalarını sağlamak için mağazanın önüne bazı saksıları (kaktüsler ve çiçekli mevsimli bitkileri gibi) taşımak, akşam olunca da onları yeniden içeriye kaldırmaktı. Ayrıca kesme çiçeklerin ağır beyaz kovalarını boşaltıp taze suyla doldurmak, solan yaprakları ayıklamak ve her demeti yeniden düzenlemek de günün bitmek bilmeyen uğraşları arasındaydı.

Dükkânda büyük bir çalışma masam vardı. Çiçeklerin saksılarını değiştirir, süsleme işleri yapar, teraryumlar hazırlar ve müşterilerin siparişlerini bu masada tamamlardım. Bu yüzden çalışma masasının üstü ve altı her zaman toprak ve kir içindeydi; ben de her gün defalarca temizlemek zorunda kalırdım. Bitkiler günlük bakım istiyordu; kuru yapraklar ayıklanmalı, dallar budanmalı, saksılar değiştirilmeli ve bazen de çiçekleri çoğaltma ve yeni saksılara yerleştirmeliydim. Her bitkinin sulama, gübreleme ve bakım ihtiyacıda farklıydı; kimi haftada bir su isterken, kimi toprağı kurudukça sulanmalıydı. Bu işler her gün tekrarlanırdı. Yorucuydu, ama bitkilerle kurduğum bağ sayesinde tüm bu emek anlam kazanırdı.

Şekil 15. Omuzlarımdaki Yükü Hafifleten Yeşil Dostlarım

En zor anılarımdan biri, karlı bir kış sabahıyla ilgiliydi. Bir damat, sabah sekize gelin arabası süsleme siparişi vermişti. Sabahın altısında, hava zifiri karanlık ve kar acımasızca yağarken, dükkânın dışında çalışıyordum. Kar hızla arabanın camlarına yığılıyor, şiddetli soğuk ellerimi hissizleştiriyordu. Cam ıslak olduğu için bantlar yapışmıyordu. O karanlıkta ve yalnızlıkta kendimi güvende hissetmiyordum, ama işi bitirme zorunluluğunda olduğum için durmam gerekiyordu. Nihayet kar durdu ve işi bitirmeyi başardım. Saat dokuzda siparişi teslim ettim, ancak üç saat ayakta durmaktan ayaklarım tamamen hissizleşmişti ve bir gün boyunca hareket edemedim. Anneler Günü gibi özel günler, en zorlu çalışma günlerimdi. İş yükü o kadar fazlaydı ki, bir öğün yemek yemeye bile fırsatım olmazdı. Kısıtlı gelirim nedeniyle yardımcı tutamazdım ve tüm yük benim omuzlarımdaydı. Hatırlıyorum, bir yıl Anneler Günü'nden üç gün önce, o kadar çok çalıştım ki. Ama işyerime dönmek zorundaydım. belim artık beni taşıyamaz hale gelmişti. Eldiven kullanmama rağmen, ellerim sürekli nasırlıydı ve dizlerim hep ağrırdı.

Şekil 16. Gelin arabası ve gelin buketi süsleme çalışması

Bir Dükkândan Kalan Sevgi

Beş yıl süren aralıksız çabanın ardından, bu ağır işi sürdürme gücüm kalmamıştı. Sınırlı gelirim ağır yaşam masraflarını karşılayamaması, beni nihai karara götürdü: Dükkânı kapatmak. Ancak bitkilere olan sevgim baki kaldı. Bu yüzden eğitimime devam etmeye ve doktora yapmaya karar verdim. O küçük dükkândaki tüm zorluklara rağmen, kalbimden asla silinmeyen tek şey, bitkilerin bana verdiği sevgi hissiydi. Müzik eşliğinde hissettiğim o derin huzur, hâlâ içimde yaşıyor. Bitkilere duyduğum sevgi ve onlardan aldığım o güzel his, beni Rabbime daha da yakınlaştırdı. İnanıyorum ki bitkilerden aldığım bu sevgi, ilahi bir hissiyatın tecellisinden başka bir şey değildi; her birini benzersiz renkler, dokular ve inceliklerle yaratan Allah'ın sevgisinin yeryüzündeki sessiz bir yansımasıydı.

Evet, bu benim küçük çiçekçi dükkânımdaki değerli deneyiminin küçük bir parçasıydı.